

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА**

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ**

**«ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗДМУ,
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА МІСЦЕ
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

26 травня 2021 року

м. Запоріжжя

Д 70

Рекомендовано до друку Центральною методичною радою
Запорізького державного медичного університету
(Протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)

Голова редакційної колегії:

Ректор ЗДМУ, професор Колесник Ю.М.

Редакційна колегія:

перший проректор доц. Авраменко М.О.
проректор НППР доц. Моргунцова С.А.
проректор з наукової роботи проф. Туманський В.О.
проректор НППР проф. Візір В.А.
голова Ради з НМЗ та ПК викладачів проф. Резніченко Ю.Г.
голова ЦМК терапевтичних дисциплін проф. Доценко С.Я.
голова ЦМК хірургічних дисциплін проф. Завгородній С.М.
голова ЦМК педіатричних дисциплін проф. Недельська С.М.
голова ЦМК медико-біологічних дисциплін проф. Беленічев І.Ф.
голова ЦМК фізико-хімічних дисциплін проф. Александрова К.В.
голова ЦМК фармацевтичних дисциплін проф. Тржецинський С.Д.
голова ЦМК гігієнічних дисциплін доц. Севальнєв А.І.
голова ЦМК суспільних та гуманітарних дисциплін проф. Гребенюк Т.В.
голова ЦМК стоматологічних дисциплін проф. Возний О.В.

Робоча група:

завідувач кафедри МФІНТ проф. Рижов О.А.
секретар ЦМР доц. Демченко В.О.
методист вищої категорії Кіяшко І.О.
методист вищої категорії Лур'є І.К.
керівник ЦДО ст.викл. Дмитрієв В.С.

Д70   **Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ,**
траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти : матеріали
навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради
(26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2021. – 120с.

*Матеріали видаються мовою оригіналу.
За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.*

УДК 61:378.4(477.64)(063)

© Запорізький державний медичний
університет, 2021
© Видавництво ЗДМУ, 2021

Сторінка «Теоретичний матеріал» дозволяє розмістити окремі розділи підручників, посилання на відповідні навчальні посібники, створені викладачами кафедри, посилання на відеозапис лекції, слайди презентації. Всі ці матеріали викладені у хмарному сервісі OneDrive, що дозволяє забезпечити якісний та керований доступ до них. Студенти опрацьовують теоретичну частину вдома, переглядаючи відео та вивчаючи супровідні матеріали у зручному для них темпі та місці, самі розраховують свій час вивчення теми що збільшує ефективність навчання. Під час “живого спілкування” на занятті викладачі визначають, наскільки добре студенти розуміють тему і внаслідок цього можуть змінювати спосіб роботи в різних групах. За такої схеми викладачі стають модераторами освітнього процесу.

Сторінка «Самостійна робота» надає перелік питань самостійної роботи студента, пояснює яким чином вона буде виконуватися та оцінюватись. Як результат самостійної роботи заохочується створення студентами власних презентацій і доповідей за темою, які викликають зацікавленість та активну дискусію на занятті.

На сторінці «Крок 1» міститься посилання на навчальні тестування з коментарями та підказками з дисципліни «Біологічна хімія» в межах самостійної підготовки до складання компонентів ЄДКІ «Крок 1». Оскільки у студентів виникають проблеми з англійською мовою професійного спілкування надається база тестів англійською мовою. В рамках підготовки до «Кроку 1» на кожному занятті проводиться тестовий контроль для чого в MS Forms були створені відповідні форми, в яких використовуються тестові завдання як I так і II рівня складності (з декількома вірними відповідями). Крім того, перевірка набутих знань з теми заняття відбувається шляхом уніфікованого тестового контролю, який проводиться одночасно в усіх групах з метою збільшення об'єктивності оцінювання знань та запобігання проявів академічної недоброчесності.

Висновок. Продукт MS Class Note є одним з потужних інструментів впровадження новітніх технологій в умовах змішаної форми навчання, що повинно забезпечити підвищення якості знань студентів та розвиток навичок самостійного підвищення рівня своєї освіти.

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА» З ВИКОРИСТАННЯМ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Кисельов С.М., Земляний Я.В.

Ключові слова: змішана форма навчання, внутрішня медицина, освітній процес

Вступ. Пандемія, спричинена корона вірусною хворобою, суттєво вплинула на освітній процес в медичних вищих навчальних закладах. Це пов'язано з тим, що медична освіта потребує як теоретичного, так і практично орієнтованого підходу [1]. Карантинні обмеження в умовах епідемії стали серйозним викликом щодо збереження якості освіти при викладанні медичних дисциплін. Тому для забезпечення сфери охорони здоров'я кваліфікованими працівниками з високим рівнем підготовки в сучасних умовах необхідно впровадження методів медичної освіти, які б сприяли ефективному оволодінню теоретичними знаннями та практичними навичками. Останнім часом багато уваги приділяється розвитку інформаційних технологій, які відкривають можливості для створення нових форм та підходів до навчання в медичних вищих навчальних закладах [2].

Основна частина. У Запорізькому державному медичному університеті дистанційні методи навчання впроваджувались ще задовго до пандемії COVID-19 у вигляді численних онлайн курсів. Це дало змогу не зупиняти навчальний процес при впровадженні карантину. Для викладання дисципліни «Внутрішня медицина» за змішаної формою навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі використовували платформу MS Teams [3]. Співробітники кафедри внутрішніх хвороб 1 та симуляційної медицини на сторінці електронних ресурсів кафедри було створено три розділи, присвячені дистанційному навчанню для студентів з різними формами навчання: для

україномовних, англomовних та російськомовних студентів. В цих розділах розміщені тематичні методичні рекомендації для підготовки до практичних занять, презентації лекцій викладачів кафедри, навчальні посібники, бази тестових завдань, теми рефератів та робочі зошити для кожної теми практичного заняття, які є важливою складовою самостійної роботи студентів при змішаній формі навчання. Важливою ланкою проведення практичних занять при змішаній формі навчання є повна візуалізація освітнього процесу в синхронному онлайн режимі. Це забезпечує ефективну взаємодію викладача та студентів в реальному часі з обговоренням теоретичних питань та вирішенням ситуаційних клінічних задач. Найбільшою проблемою медичного навчання в умовах карантину є відсутність взаємодії студентів з реальними пацієнтами. На кафедрі для вирішення цієї проблеми використовується віртуального пацієнта на платформі Body Interact. При викладанні дисципліни «Внутрішня медицина» ця платформа дозволяє проводити розбір віртуальних пацієнтів за кардіологічною, пульмонологічною та ендокринологічною тематикою. Перспективним є створення нових кейсів для клінічного розбору для охоплення більшості нозологічних одиниць.

Висновки. Таким чином, змішана форма навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі з використанням платформ MS Teams та Body Interact дає змогу забезпечити високу якість викладання дисципліни «Внутрішня медицина» в умовах пандемії COVID-19. Перспективним є подальше вдосконалення освітнього процесу шляхом створення нових ситуаційних задач та кейсів для платформи Body Interact.

Література

1. Шляхи реформування системи вищої медичної освіти в Україні в сучасних умовах / О. В. Лінчевський, В. М. Черненко, Ю. С. П'ятницький, І. Є. Булах // Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку): матеріали XIV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ. – Тернопіль, 2017. – Т. 1. – С. 3–5
2. Биков Г. Ю. Інновації в організації досліджень та розробок у галузі інформаційно-комунікаційних технологій в освіті у світлі викликів ХХІ сторіччя // Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. – 2019. – Т. VIII: Психологічна теорія і технологія навчання. – Випуск 10. – С. 55-74.
3. Смешанное обучение – инновация ХХІ века / Т.В. Долгова // Интерактивное образование. Информационно-публицистический образовательный журнал. – 2017. – №5. – С. 3.

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Кисельов С.М., Назаренко О.В.

Ключові слова: симуляційні технології, змішане навчання

Вступ. Пандемія COVID-19 надала медичним університетам унікальні можливості для адаптації і вдосконалення існуючих методик навчання. Особливим викликом є зміни у форматі викладання клінічних дисциплін та створення оптимальних умов для набуття студентами фахових компетентностей. Сучасні інтерактивні симуляційні технології стали одним з найефективніших інструментів для забезпечення якісної підготовки майбутніх лікарів при переході на змішане навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі.

Основна частина. На базі кафедри внутрішніх хвороб 1 та симуляційної медицини Запорізького державного медичного університету викладання дисципліни «Внутрішня медицина» студентам 4 та 6 курсів було реалізовано за допомогою використання інтерактивної симуляційної програми «Body Interact» - онлайн-платформи віртуальних